

μετασχόντων ξένων καὶ *ήμετέρων* ἐπιστημόνων ἡ δογάνωσις, ἡ τάξις καὶ ἡ *lege artis* διεξαγωγὴ τῶν συζητήσεων.

Ἄλλὰ τὸ ἐπιστέγασμα καὶ κορύφωμα τῶν τιμητικῶν διακρίσεων, ὅν ἔτυχες, εἶναι ἡ παρὰ τῆς Διεθνοῦς Ὀμοσπονδίας τῶν Ὀφθαλμολογικῶν Ἐταιρειῶν ἀναγνώρισις τοῦ ἐπιστημονικοῦ σου ἔργου, διὰ τῆς ὑπὸ αὐτῆς ἐκλογῆς σου ὡς μέλους τοῦ 20μελοῦς Διεθνοῦς Ὀφθαλμολογικοῦ Συμβούλιον, οὗ πάλιν ἐν Μονάχῳ τῷ 1966 ἐξελέγης παμψηφεὶ Πρόεδρος. Καὶ ὡς Πρόεδρος εἶσαι ἐπὶ κεφαλῆς ὅλων τῶν Ὀφθαλμολογικῶν Ἐταιρειῶν τοῦ κόσμου, γενόμενος ἀφομῷ διὰ τῆς ὑψίστης αὐτῆς ἥς ἔτυχες διακρίσεως οἱ παρ’ ἡμῖν Ἑλληνες ἵστησαν νὰ τυγχάνωσιν ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ ἐκτιμήσεως. Τὸ ἔργον ἀμφοτέρων τῶν Σωμάτων τούτων εἶναι καθαρῶς, ὡς γνωστόν, ἐπιστημονικόν. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο συνεργάζεται μετὰ διεθνῶν Ὑγειονομικῶν φορέων, γνωμοδοτεῖ καὶ ἐπιλέγει διεθνῆ ὑγειονομικὰ θέματα. Ἐκδίδει πολύγλωσσον λεξικὸν τῶν ὁφθαλμολογικῶν ὕρων καὶ τῶν συναφῶν ὁφθαλμικῶν νοσημάτων καὶ ἐκτὸς ἄλλων ἀκόμη ἀπονέμει ἀνὰ τετραετίαν τὴν ὑπάτην τιμητικὴν τοῦ κλάδου διάκρισιν, τὸ μετάλλιον *Gonin*, ἀθλοθέτημα τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λωζάννης εἰς μνήμην τοῦ διαμορφωτοῦ τῆς χειρουργικῆς θεραπείας τῆς ἀποκολλήσεως τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς, δι’ ἣς ἀποφεύγεται ἡ τύφλωσις μυριάδων ἀσθενῶν.

Ἀγαπητὲ Συνάδελφε,

Διὰ πάντα ταῦτα, τὴν θετικὴν ὑπηρεσίαν σου εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὰς πολλαπλᾶς ὑπηρεσίας σου εἰς τὴν χώραν ἡμῶν καὶ τὴν διεθνῆ ἀναγνώρισιν καὶ ἐπιβολήν σου, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν βραβεύοντα σὴν ἐπιστημονικὴν δρᾶσιν συμβαδίζονταν μὲν ἦθος ἐξαίρετον, ἐξέλεξεν ὑμᾶς τακτικὸν μέλος καὶ ἄξιον συνεργάτην αὐτῆς. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ ὑμῶν τιμᾶται καὶ αὐτή! Δέχθητι τὰ πλέον θερμὰ συγχαρητήρια τῶν Συναδέλφων σου Ἀκαδημαϊκῶν καὶ ἰδιαιτέρως ἐμοῦ.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ Κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΟΥΡΟΥ

“*H Σύγκλητος τῆς Ἀκαδημίας μοῦ ἀνέθεσε τὴν τιμητικὴν ἀποστολὴν νὰ προσφωνήσω τὸν νέον Ἀκαδημαϊκό, κ. Ἰωάννη Χαραμῆ.* Τὸ πράττω μὲ τὴν μεγαλύτερη εὐχαρίστηση, ὅχι μόνο ἐπειδὴ μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ προβάλω τὴν σταδιοδρομία καὶ τὰ ἔργα ποὺ ἀνέδειξαν τὸν νέον Ἀκαδημαϊκό, ἀλλὰ καὶ γιατὶ ἔτυχε νὰ γνωφίσω

προσωπικῶς κάθε πτυχὴ τῆς δράσεώς του καὶ νὰ συνδεθῶ μαζί του μὲ μακρόχρονη φιλία.

‘Η ἀναδομὴ στὶς ἀφετηρίες σας, κ. Ἰωάννη Χαραμῆ, μὲ δόδηγεῖ στὴν ἀνάμνηση τῆς πατρικῆς φυσιογνωμίας τοῦ Σπήλιου Χαραμῆ, τοῦ διαιρεποῦς Ὀφθαλμολόγου, ποὺ ἔλαμπε ἀπὸ ἐπιστημονικὴ ἴκανότητα, καλωσύνη καὶ χιοῦμορ. Ὁ ἀδελφός του Λάμπρος, καὶ αὐτὸς ἔξεχων Οὐδολόγος τῆς ἐποχῆς του, ἀποτελοῦσε μὲ τὴν σωματική του διασκενὴ καὶ τὴν συγκρατημένη προσωπικότητά του τὸ ἀντίβαρο τοῦ πρώτου. Καὶ οἱ δύο μαζὶ ἐδημιούργησαν στὴν ἐποχὴ τους σημαντικὸν παράγοντας τοῦ κλάδου τους, καὶ ἀσφαλῶς συνετέλεσαν μὲ τὸ παράδειγμά τους στὴν ἐκλογὴ τῆς Ἱατρικῆς σταδιοδομίας ποὺ ἀκολούθησατε.

Μεγαλύτερος ἀπὸ σᾶς — καὶ στὰ μαθητικὰ χρόνια ἡ ἀπόσταση τῆς ἡλικίας εἶναι αἰσθητότερη — δὲν σᾶς εἶχα γνωρίσει τότε ἀκόμη στὸ σχολεῖο. Θυμᾶμαι ὅμως τὸν πατέρα μου, στενὸ φίλο τοῦ δικοῦ σας, νὰ μνημονεύῃ, ὅταν ἐσπούδαζα στὸ ἔξωτερο, μὲ προγνωστικὸν ἐπαίνους στὶς ἐπιστολές του, τὸν λεπτοκαμωμένο νέο, ποὺ δὲν ἄλλαξε ἔως σήμερα, καὶ ποὺ ἀργότερα ἦταν ἐπόμενο νὰ συναντήσω, νὰ ἐκτιμήσω καὶ νὰ ἀγαπήσω. Παιδιὰ ἱατρῶν καὶ οἱ δύο, ἀπὸ νωρὶς εἴχαμε ἐγγραφῆ στὸν κατάλογο τῶν ἀπαιτήσεων τῆς κοινωνίας ποὺ μὲ τὸν γνωστὸ φακὸ τῆς αὐτηρότητος παρακολούθουσε τὰ βήματά μας. Τὰ δικά σας ἐνδιαφέροντα σήμερα καὶ ὅχι τὰ δικά μουν. Σεῖς φύγατε γιὰ τὴν Γαλλία καὶ τὴν Γερμανία, ἀφοῦ πρωτύτερα δώσατε αἰσιόδοξα δείγματα τῶν δυνατοτήτων σας στὸν τόπο μας. Καὶ ἀπὸ τότε ἀκονγόταν ὁ ἀντίλαλος τῶν προόδων σας καὶ τῶν ἐπιτυχιῶν σας. Μαζὶ μὲ τὴν τεχνική σας κατάρτιση ἄρχισε νὰ διαφαίνεται, ὅχι μόνον ἡ ἐρευνητικὴ καὶ συγγραφικὴ σας ἐπίδοση, ἀλλὰ καὶ τὸ γενικάτερο πνευματικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ἰστορία καὶ τὴν φιλολογία ποὺ ἀπὸ τότε σᾶς χαρακτηρίζει.

Παραλληλα μὲ τὴν χειρονογνικὴ ἀσκησή σας καὶ μὲ τὴν μελέτη τῶν παθήσεων τοῦ ὀφθαλμοῦ, σπονδάσατε στὸ Λούβρο καλλιτεχνία καὶ ἴδιαίτερα ἐκείνη ποὺ σχετίζεται μὲ τὸ προγονικό μας Βυζάντιο. Ὅταν λοιπὸν ἐπόμενο ὅταν ἐπιστρέψατε στὴν Πατρίδα νὰ ἀποβῆτε στὸν κλάδο σας πρωτοπόρος καὶ ἐκπολιτιστικὸς παράγων, ὅχι μόνον μὲ τὴν μεταφορὰ τῶν γνώσεων ποὺ ἀντλήσατε ἀπὸ τὸ ἔξωτερο, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἐγχειρητικὴ δεξιοτεχνία σας ποὺ σᾶς ἐπέτρεψε νὰ ἀντιμετωπίσετε ἀπὸ τὸν πρώτους στὴν Εὐρώπη, τὴν λεπτεπίλεπτη ἐγχειρηση τῆς ἀποκολλήσεως τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς, ποὺ θὰ εἶναι γιὰ πάντα συνδεδεμένη μὲ τὸ ὄνομά σας.

Μολονότι ὁ ὀφθαλμὸς βρίσκεται σὲ ὑψηλότερα ἐπίπεδα ἀπὸ τὴν σφαῖρα τῆς ἴδιας μον ἱατρικῆς εἰδικότητος, ἐν τούτοις μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἀναπολῶ ὅτι ὁ κονιορτὸς τῶν δρόμων τῶν Ἀθηνῶν ἦταν ὁ κνωπώτερος προμηθευτὴς τῆς Ὀφθαλμολογίας τῆς νεανικῆς μας ἐποχῆς μὲ τὶς ἀφθονεῖς πολύνσεις ποὺ προκαλοῦσε, τὶς βλεφαρί-

τιδες, ἐπιπεφυκίτιδες, και πολλές ἄλλες ἵτιδες. Καὶ δὲν εἶναι παράδοξο ὅτι οἱ ὀφθαλμίατροι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐπεδίωκαν τὴν ἐγκατάσταση τῶν ἰατρείων τους στὴν περιοχὴ τοῦ Σταθμοῦ Λαυρίου, δίπλα στὴν Ὁμόνοια, ὥστε νὰ ὑποδέχωνται τὰ ἄφθονα ὀφθαλμολογικὰ θύματα τῶν ἀνθρακούχων ἐκσφενδονίσεων τοῦ ἀσθμαίνοντος θηρίου τῆς Κηφισιᾶς. "Ετσι τὰ ὀφθαλμολογικὰ ἰατρεῖα ἥσαν ἀρκετὰ γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῆς ἐποχῆς χωρὶς σημαντικώτερες ἐγκαταστάσεις.

Γιὰ τὴν δική Σας δμως προοδευτικὴ δράση, ἔπειτε νὰ προσφερθοῦν ἀνάλογες προϋποθέσεις τοῦ περιβάλλοντος. Τὸ πατρικὸ ἰατρεῖο τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ ἐπαρκέσῃ." Επειτα ἀπὸ τὴν θητεία Σας ὡς Ἐπιμελητοῦ τοῦ σοφοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας και Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Γ. Κοσμετάτου, ἔπειτε νὰ ἴκανοποιηθοῦν οἱ προοδευτικὲς ἐπιστημονικὲς ἀπαιτήσεις σας. "Η πατρικὴ οἰκονομικὴ θυσία και στοργὴ σᾶς ἐπέτρεψεν νὰ ἰδρύσετε στὸ Νοσοκομεῖο τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔργου Σταυροῦ πρότυπη Ὀφθαλμολογικὴ Κλινικὴ ποὺ ἀπετέλεσε τὸ πλαίσιο τῆς Κλινικῆς και ἐρευνητικῆς ἔξελλξεώς Σας. Τότε ἐξεπήδησε σειρὰ ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν και ἀνακοινώσεων καθὼς και τὸ περισπούδαστο διδακτικὸ σύγγραμμα Σας. Ἐξελέγητε ἀπὸ τὴν Ἱατρικὴ Σχολή μας παμφηφεὶ Ὅφηγητής και Ἐκτακτος Καθηγητής. Ἀπὸ τότε ἀνοιξαν τὰ πτερά σας και σᾶς ἔφεραν στὴν διεθνῆ παλαίστρα ὅπου δρέφατε δάφνες σπουδαῖες.

Σεκυνήσατε τὴν ἐκστρατεία κατὰ τοῦ τραχώματος, και κερδίσατε μιὰ περίλαμποη νίκη, διεθνῶς ἀνεγνωρισμένη.

Οἱ πρωτότυπες ἐπιστημονικὲς ἐργασίες, ποὺ δὲν εἶμαι ἀρμόδιος ν' ἀναλύσω λεπτομερέστερα ἐδῶ, προσφέρουν σύμφωνα μὲ τὴν τελευταία ἐπιταγὴ τοῦ Goethe «περισσότερον φῶς» και συναντοῦν τὸ ἐνδιαφέρον και τὸν σεβασμὸ τῶν συναδέλφων σας ποὺ προσπαθοῦν νὰ σᾶς μιμηθοῦν. Άλλὰ ὑπέρξατε και πρωτοπόρος «τραπεζίτης» ἀφοῦ Σεῖς πρῶτος στὴν Εὐρώπη ἰδρύσατε στὸν τόπο μας τράπεζαν ὀφθαλμῶν ποὺ σώζει κατεστραμμένες δράσεις.

Συνηθισμένος ν' ἀσχολῆσθε μὲ ἀνθρώπινος φακοὺς ἐπεξετείνατε και στὴν φωτογραφία και τὴν κινηματογράφηση τῶν τριχοειδῶν ἐγχειρίσεών Σας τὴν ἐπιδοσίη Σας. "Η φωτογραφικὴ συλλογή Σας ἀπέκτησε καλλιτεχνικὴ ἀξία και ἀπειράθμιμες ἐγχειρητικὲς κινηματογραφικὲς ταινίες σας ἀποσποῦν τὸν θαυμασμὸ σὲ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ὅπου προβάλλονται.

Εἶχα τὸ προνόμιο νὰ εἶμαι Κοσμήτωρ τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς ὅταν τὸ 1948 σᾶς ἐξέλεξε παμφηφεὶ Τακτικὸ Καθηγητή, διάδοχο τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Κοσμετάτου. Καὶ εἴχατε συνάμα τὴν μεγαλοψυχία και τὸ θάρρος νὰ ἐγκαταλείψετε τὸ συγχρονισμένο και πολυδάπανο δημιούργημά σας στὸν Ἔργο Σταυροῦ, γιὰ νὰ ἀποδείξετε ὅτι και τὸ ἀπηρχαιωμένο Ὀφθαλμιατρεῖο τοῦ 1843, ὅπου σᾶς καλοῦσε ή Πανεπι-

στημιακή "Εδρα, μποροῦσε μὲ τὸ ὄργανωτικό σας τάλαντο καὶ τὴν ἀκάματη δραστηριότητά σας νὰ μεταβληθῇ σὲ πρότυπο συγχρονισμένο "Ιδρυμα. ³ Απ' ἐκεῖ προέκυψε ἡ παραγωγὴ τῆς Σχολῆς Σας, ποὺ ἔχει καλύψει τὶς ἀνάγκες τῆς Ἑλλάδος σὲ ἀξιόλογους συγχρονισμένους ⁴Οφθαλμολόγους μαθητάς Σας.

"Η ἐπιστημονικὴ ἰκανότης σας ἀπὸ τότε ἀπετέλεσε φυσικὴ προϋπόθεση γιὰ τὴν ἄνοδό σας. ⁵ Άλλὰ καὶ ἡ συνοδεία τῶν ἀλλων πνευματικῶν προτερημάτων σας δὲν εἶναι ἀμέτοχος τῆς ἐπιβολῆς Σας στὴν Εὐρώπη καὶ στὶς Η.Π.Α. ποὺ σᾶς ἀνέδειξε *Πρόεδρο τοῦ Α' Μεταπολεμικοῦ Διεθνοῦς Οφθαλμολογικοῦ Συνεδρίου στὰς Αθήνας*. Πολλὲς ἔκατοντάδες σοφοὶ συνάδελφοί σας σᾶς ἐτίμησαν μὲ τὴν συμμετοχὴν τους, ποὺ ἔτσι δικαίωσε τὴν ἐκτίμηση καὶ ἐμπιστοσύνη τους σὲ σᾶς. ⁶ Αδιάκοπη διαδοχὴ προσκλήσεων στὸ ἔξωτερο ἔθεμελίωσε τὴν διεθνῆ φήμην σας καὶ ἐξασφάλισε τὴν ἐκλογὴν σας ὡς *Προοέδρου τῆς Παγκοσμίου Οφθαλμολογικῆς Οργανώσεως*.

Τὰ χρόνια περοῦν μὲ τὴν ἐντατική σας ἐξέλιξη. Αὖτὶ ἄναψε τὸ «πράσινο φῶς» ποὺ Σᾶς ἐπέτρεψε νὰ διασχίσετε τὴν Λεωφόρο *Πανεπιστημίου* καὶ νὰ φθάσετε μπρὸς στὶς πύλες τῆς ⁷Ακαδημίας. Καὶ ἐδῶ πάλι ἡ ἐπιστημονικὴ σας ἀξία, ἡ πολύπλευρη προσωπικότης σας, ἡ ἐπιτυχία τῆς προσπάθειάς σας νὰ ἀναδείξετε τὴν ⁸Ἑλληνικὴν ⁹Οφθαλμολογία καὶ νὰ τῆς δημιουργήσετε περίλαμπτη στέγη ποὺ σὲ λίγο θὰ ἐγκανισθῇ, καὶ προπάντων δ πνευματικὸς ἀνθρωπος ποὺ εἰσθε, δὲν μποροῦσαν παρὰ νὰ ἀποσπάσουν τὰς φήμοις τῆς ¹⁰Ακαδημίας καὶ νὰ σᾶς προσφέρουν τὸ ἀνώτατον πνευματικὸν ἀξέλωμα τῆς *Πατρίδος* σας.

¹¹Ἐκ μέρους τῆς ¹²Ακαδημίας, Σᾶς καλωσορίζω, κ. ¹³Ιωάννη Χαρομῆ, καὶ εὔχομαι ὑγεία καὶ ἀντοχὴ στὸ βαρὺ ἔργο ποὺ ἔχετε μὲ τόση ἰκανότητα ἐπωμισθῆ.

Μὲ συγκινεῖ ἴδιαιτέρως ὅτι ἡ ἀποστολὴ αὐτὴν ποὺ μοῦ ἔλαχε, μοῦ ἐπιτρέπει καὶ προσωπικῶς νὰ Σοῦ ἐκφράσω τὴν ἀπέραντη χαρά μου, ἀγαπητέ μου καὶ παλιέ μου φίλε, καὶ νὰ εὐχηθῶ τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὰ φῶτα ποὺ προσφέρεις στὸ φῶς, νὰ τὸ μεταλαμπαδεύσῃς καὶ στὸν ἔναν ἀπὸ τοὺς διδύμους ἐγγονούς Σου ποὺ φέρει τὸ ὄνομά Σου καὶ εὐτύχησα νὰ ὑποδεχθῶ σ' αὐτὸν τὸν κόσμο, ὥστε νὰ χαρίσῃς στὴν ¹⁴Οφθαλμολογία καὶ ἄλλον ¹⁵Ιωάννη Χαρομῆ τὸν δεύτερο.

¹⁶Γνωρίζεις τὴν ἀνίατη λογοπαικτική μου διάθεση, καὶ δὲν παρεξηγεῖς ὅταν ἀστειευόμενος σὲ πειράζω πώς δῆθεν «ὅτι κάνεις, τὸ κάνεις γιὰ τὰ μάτια τοῦ κόσμου».

¹⁷Άλλὰ μήπως καὶ σοβαρευόμενος δὲν ἔχω δίκαιο, ἀφοῦ τὰ μάτια τοῦ κόσμου σὲ εὐγνωμονοῦν;